

KATOLICKI
UNIwersYTET
LUBELSKI
JANA PAWŁA II

KUL 1918

ER POZYTORIUM
I POZYCJONOWANIE
WYDAWNICTW KUL

Licencje Creative Commons

Czym są licencje Creative Commons?

Creative Commons są to umowy licencyjne, na podstawie których twórca udostępnia, pod określonymi warunkami, swój utwór objęty majątkowymi prawami autorskimi.

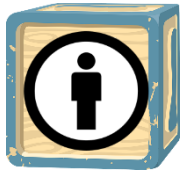
- **Upoważniają** innych do korzystania z utworu na określonych zasadach;
- Autorskie **prawa** majątkowe **pozostają przy ich właścicielu**;
- Dzieła objęte licencjami CC **nie trafiają do domeny publicznej**;
- Mogą zostać zastosowane **do wszelkiego rodzaju materiałów**: stron internetowych, muzyki, zdjęć, filmów, literatury czy materiałów edukacyjnych i artykułów naukowych.

Podstawowe warunki licencji Creative Commons

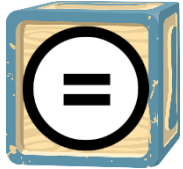
Licencje Creative Commons oferują różnorodny zestaw warunków, zarówno swobód, jak i ograniczeń. Pozwalają one autorowi samodzielnie określić zasady, na których chce dzielić się swoją twórczością z innymi.

4 warunki licencji Creative Commons

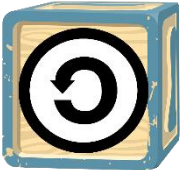
Uznanie autorstwa

Bez utworów zależnych

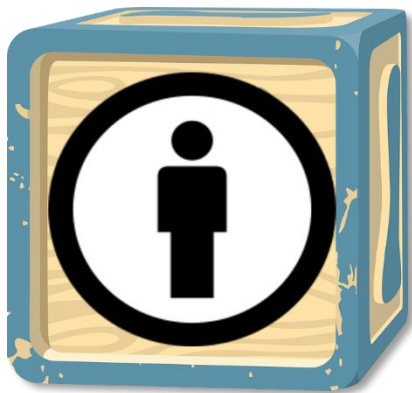

Użycie niekomercyjne

Na tych samych warunkach

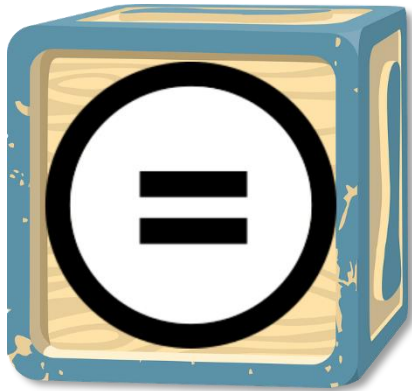
Uznanie autorstwa

Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać objęty prawem autorskim utwór oraz opracowane na jego podstawie utwory zależne pod warunkiem, że zostanie przywołane nazwisko autora pierwowzoru.

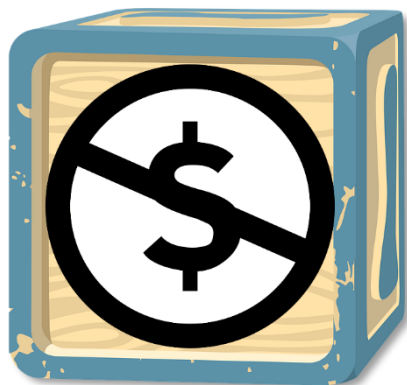

Bez utworów zależnych

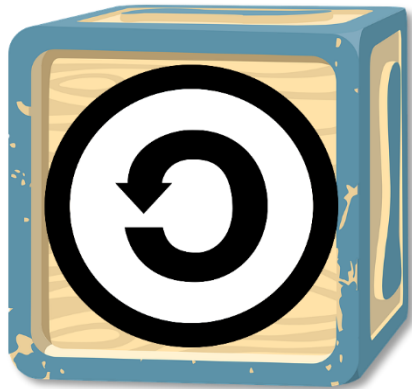
Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać
i wykonywać utwór jedynie w jego oryginalnej postaci
– tworzenie utworów zależnych nie jest dozwolone.

Użycie niekomercyjne

Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać objęty prawem autorskim utwór oraz opracowane na jego podstawie utwory zależne jedynie do celów niekomercyjnych.

Na tych samych warunkach

Wolno rozprowadzać utwory zależne jedynie na licencji identycznej do tej, na jakiej udostępniono utwór oryginalny.

Rodzaje licencji Creative Commons

Wyróżnić można **sześć podstawowych licencji Creative Commons**, które **różnią się** między sobą **warunkami**, na jakich udostępniany jest licencjonowany utwór. Właściciel autorskich praw majątkowych może samodzielnie określić zasady, na których chce dzielić się swoją twórczością z innymi.

Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa CC BY

Jest to **najmniej restrykcyjna** licencja.

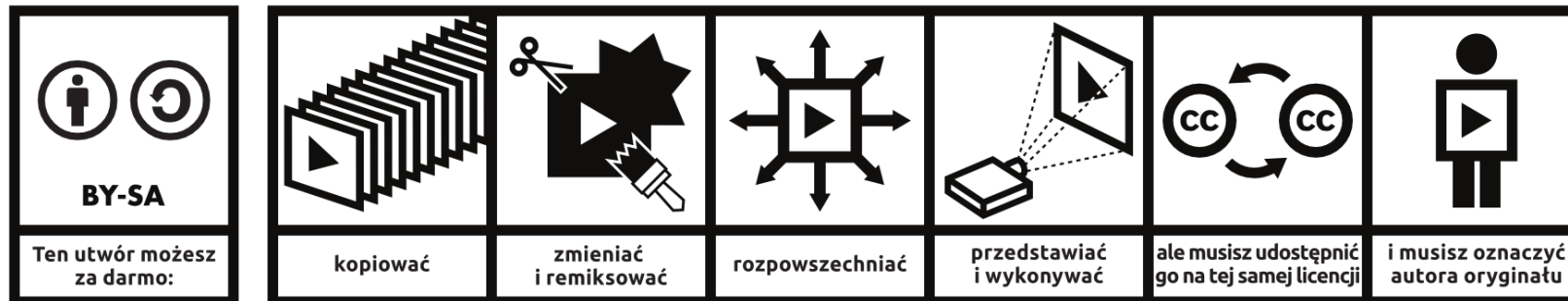
Wolno kopiować, modyfikować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór jedynie pod warunkiem oznaczenia autora oryginału.

Uznanie autorstwa 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie pod warunkiem oznaczenia autorstwa. Jest to licencja gwarantująca najszersze swobody licencjobiorcy. <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach CC BY-SA

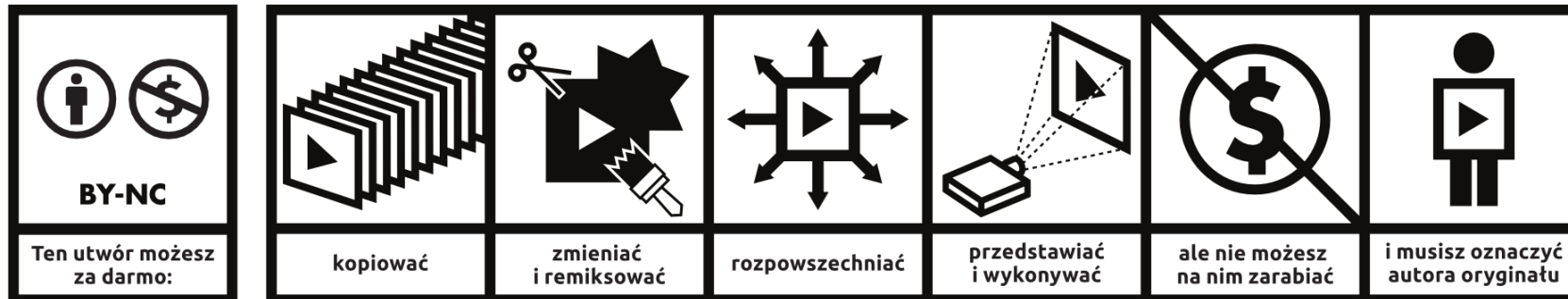
Wolno kopiować, modyfikować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór pod warunkiem oznaczenia autorstwa. Licencja na utwory zależne musi być taka sama jak licencja zastosowana w utworze oryginalnym.

Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, rozprowadzanie, przedstawianie i wykonywanie utworu tak długo, jak tylko na utwory zależne będzie udzielana taka sama licencja. Jest to licencja używana przez Wikipedię i jej siostrzane projekty. <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/pl/>

Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne CC BY-NC

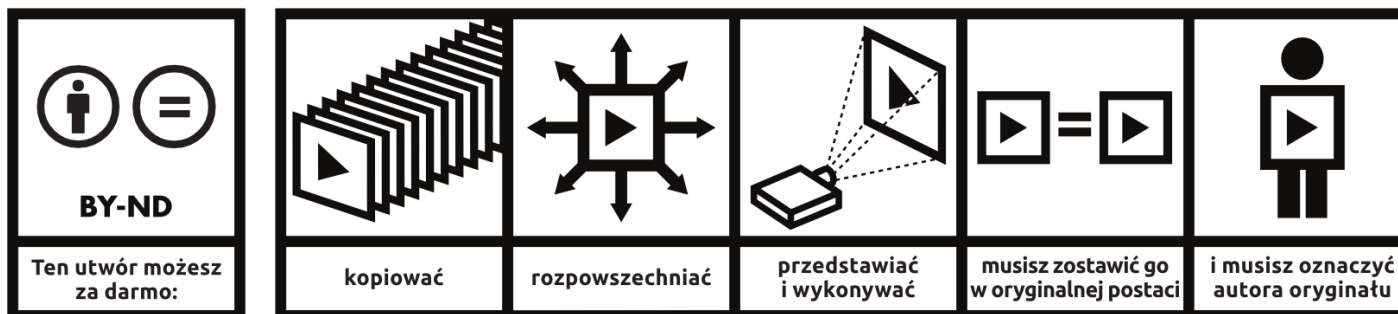
Wolno kopiować, modyfikować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór jedynie do celów niekomercyjnych oraz pod warunkiem podania autora oryginału.

Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na kopiowanie, zmienianie, remiksowanie, rozprowadzanie, przedstawienie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych. Warunek ten nie obejmuje jednak utworów zależnych (mogą zostać objęte inną licencją). <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/pl/>

Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa-Bez utworów zależnych CC BY-ND

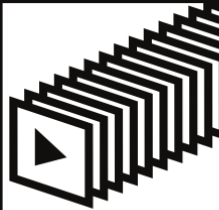

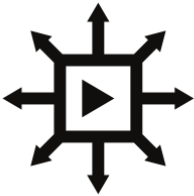
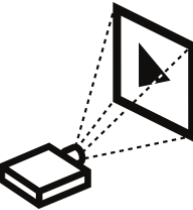

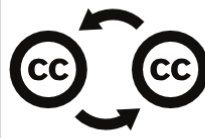

Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór jedynie w oryginalnej postaci, bez możliwości jego modyfikacji. Wymagane jest podanie autora utworu.

Uznanie autorstwa-Bez utworów zależnych 3.0 Polska – Ta licencja zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu zarówno w celach komercyjnych i niekomercyjnych, pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych). <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/pl/>

Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach CC BY-NC-SA

Wolno kopiować, modyfikować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór jedynie do celów niekomercyjnych. Licencja na utwory zależne musi być taka sama jak licencja zastosowana w utworze oryginalnym. Wymagane jest przywołanie nazwiska autora oryginału.

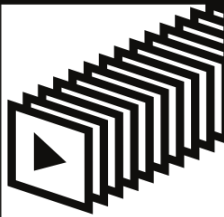
 BY-NC-SA							
Ten utwór możesz za darmo:	kopiować	zmieniać i remiksować	rozpowszechniać	przedstawiać i wykonywać	nie możesz na nim zarabiać	musisz udostępnić go na tej samej licencji	i musisz oznaczyć autora oryginału

Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 3.0 Polska – Licencja ta pozwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz tak długo jak utwory zależne będą również obejmowane tą samą licencją. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/pl/>

Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych CC BY-NC-ND

Jest to **najbardziej restrykcyjna** licencja.

Wolno kopiować, rozprowadzać, przedstawiać i wykonywać utwór jedynie do celów niekomercyjnych w jego oryginalnej postaci, bez możliwości wprowadzania zmian do utworu. Wymogiem jest oznaczenie autora oryginalnej treści.

 BY-NC-ND						
Ten utwór możesz za darmo:	kopiować	rozpowszechniać	przedstawiać i wykonywać	musisz zostawić go w oryginalnej postaci	nie możesz na nim zarabiać	i musisz oznaczyć autora oryginału

Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska – Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych). Jest to najbardziej restrykcyjna z licencji.
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/pl/>

Licencja Creative Commons Zero (CC0) – licencja wyjątkowa

I

Udostępniając utwór na licencji CC0, właściciel praw **przekazuje utwór do domeny publicznej.**

II

Korzystając z materiałów udostępnionych na CC0, **nie ma obowiązku podawania autora ani zamieszczania noty licencyjnej.**

III

Licencja CC0 gwarantuje **dowolność w korzystaniu z utworu** na niej udostępnianego.

Jak prawidłowo korzystać z licencji Creative Commons?

Podstawową zasadą korzystania z licencji Creative Commons jest jej **prawidłowe oznaczenie**.

Każdemu materiałowi rozpowszechnianemu na warunkach CC musi towarzyszyć **NOTKA LICENCYJNA**. Powinna ona zawierać:

- wskazanie autora (CC BY – to warunek konieczny);
- wskazanie rodzaju licencji CC wraz z linkiem do jej objaśnienia;
- wskazanie tytułu utworu (jeżeli istnieje);
- link do źródła utworu (jeżeli istnieje).

WAŻNE, aby notkę licencyjną **umieścić w miejscu**, który **pozwoli** odbiorcy utworu **jasno stwierdzić czyjego autorstwa jest dzieło** i **w jaki sposób może z niego korzystać!**

Oznaczenie licencji Creative Commons – c.d.

Creative Commons Polska rekomenduje następującą formę oznakowania licencji:

[Lista autorów], licencja: [CC-BY 3.0 Polska] (link do: <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.pl>)

np.

Oznaczenie materiału online lub w dokumencie tekstowym:

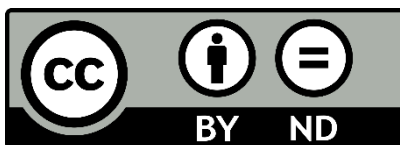
Materiały z projektu Wolne Okładki dostępne są na licencji [CC-BY 3.0 Polska](http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/deed.pl)

Oznaczenie materiału drukowanego/PDF:

Publikacja jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska. Treść licencji dostępna jest na stronie <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/>

Wykorzystywanie ikon CC w oznaczaniu rodzaju licencji

Chcąc oznaczyć stosowaną licencję, można również posłużyć się ikonami dostępnymi na stronie [Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/).

Należy pamiętać, że stosowane ikony CC muszą być one odnośnikami do właściwych licencji CC!

Zanim opublikujesz utwór na licencji CC!

I. Upewnij się, że utwór można objąć licencją Creative Commons

- Licencje CC mogą zostać zastosowane jedynie do utworów chronionych prawem autorskim, do których należą m.in.: książki, scenariusze, strony internetowe, fotografie i obrazy, filmy, utwory muzyczne, nagrania i inne utwory audio.
- Licencji CC nie można zastosować do licencjonowania idei, faktów oraz innych obiektów, których nie chroni prawo autorskie.

Zanim opublikujesz utwór na licencji CC...

II. Upewnij się, że posiadasz prawo do utworu

Zarządzać utworem może jedynie osoba posiadająca autorskie prawa majątkowe.

Kto może mieć prawo do utworu?

- autor;
- pracodawca twórcy (jeśli utwór powstał w ramach stosunku pracy);
- inny podmiot, np. wydawca dzieła (jeśli autor zawarł z nim umowę przenoszącą autorskie prawa majątkowe).

Zanim opublikujesz utwór na licencji CC...

II. Upewnij się, że posiadasz prawo do utworu c.d.

Jesteś autorem utworu?	Prawdopodobnie jesteś właścicielem praw, ale...
Utwór powstał w ramach stosunku pracy?	Tworząc dzieło w ramach stosunku pracy, prawa do utworu mogą należeć do pracodawcy.
Utwór powstał w ramach jakiegoś rodzaju umowy?	Jeśli podpisałeś umowę, której przedmiotem był twój utwór, sprawdź jej warunki i upewnij się, czy prawa do dzieła nie zostały komuś przekazane.
Utwór powstał we współpracy z innymi lub łączy kilka, uprzednio stworzonych przez innych dzieł?	Skontaktuj się z współtwórcami i uzyskaj od tych osób wyraźną zgodę na udostępnienie końcowego dzieła na licencji CC.
Łączysz własną twórczość z utworami na licencji CC?	Oznacza to, że posiadasz prawa do publikowania powstałego dzieła na licencji CC, jednak ta licencja musi być zgodna z licencją użytą przez twórcę wykorzystanego utworu.

Zanim opublikujesz utwór na licencji CC...

III. Dokładnie określ, co udostępniasz na licencji Creative Commons

Publikując utwór na licencji CC, należy **precyzyjnie określić**, które elementy utworu podlegają licencji, np.

- Licencjonując stronę WWW, należy wskazać, czy licencją będzie objęty jedynie tekst, czy również grafika? A może także kod strony oraz styl CSS?
- Licencjonując muzykę, należy zdecydować, czy licencja obejmuje zarówno kompozycję muzyczną, jak i nagranie dźwiękowe.

Pamiętaj!

Licencje Creative Commons:

- są narzędziem, dzięki któremu właściciel autorskich praw majątkowych do utworu może dzieło udostępnić, **zastrzegając** sobie **warunki, na jakich jego odbiorca może z niego korzystać**;
- zawierane są **pomiędzy właścicielem praw do utworu a jego odbiorcą**;
- mają **charakter niewyłączny**. Oznacza to, że równocześnie można udzielić odbiorcom dzieła zgody na korzystanie z utworu na licencji CC oraz na podstawie osobnej i innej licencji niewyłącznej udostępnić utwór komuś innemu, na przykład za wynagrodzeniem.
- są **nieodwoływalne**, czyli nie można zabronić osobie, która uzyskała utwór na licencji Creative Commons, wykorzystywania go zgodnie z warunkami licencji. Można jedynie w dowolnej chwili wstrzymać dystrybucję utworu na licencji CC. Nie wiąże się to jednak z wycofaniem z obiegu wszelkich kopii tegoż utworu już udostępnionych na licencji CC.
- są ważne do momentu ich wygaśnięcia, co następuje z chwilą naruszenia jej postanowień lub gdy upłynie okres obowiązywania praw autorskich do utworu.

Publikowanie i korzystanie z utworów na licencji CC – przypadki naruszeń praw autorskich

**Łamiąc warunki licencji Creative Commons,
naruszamy prawa autorskie.**

Wśród sytuacji naruszających prawo można wyróżnić:

- rozpowszechnianie utworu bez podpisania twórcy;
- rozpowszechnianie utworu w celach komercyjnych, podczas gdy twórca wyraźnie wyłączył ten warunek poprzez wybór licencji CC NC;
- rozpowszechnianie zmodyfikowanego utworu, podczas gdy twórca sprzeciwił się temu, wybierając licencję CC ND.

Prezentację opracowano na podstawie:

1. <https://creativecommons.pl/>
2. <https://prakreacja.pl/creative-commons/>
3. Witkowski P., *Creative Commons. Technologie informacyjne*, [dostęp 14.02.2019]: <https://docplayer.pl/11764633-Creative-commons-pawel-witkowski-technologie-informacyjne-i-2009-10-16-material-pochodzi-z-serwisu-cc-pl-creativecommons.html>

Znaczki licencji Creative Commons i grafiki obrazujące konkretne licencje CC zastosowane w prezentacji pochodzą ze strony <https://creativecommons.pl/> i udostępniane są na licencji [Creative Commons Uznanie Autorstwa 4.0](#). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Creative Commons Polska.

Pozostałe grafiki zastosowane w prezentacji pochodzą ze strony <https://pixabay.com/> i udostępniane są na [Licencji Pixabay](#).

Prezentacja przygotowana przez Dział Repozytorium i Pozycjonowania Wydawnictw KUL i udostępniona na licencji [Creative Commons Uznanie Autorstwa 4.0](#)

Dział Repozytorium i Pozycjonowania Wydawnictw

Więcej informacji o dziale i jego działaniach na stronie: <http://www.kul.pl/aktualnosc,18619.html>

Pytania mogą Państwo zadać:

- osobiście w siedzibie działu: Al. Racławickie 14, pok. CP-21
- telefonicznie: (81) 454 53 36
- lub e-mailowo: repozytorium@kul.pl

Oferta szkoleń z zakresu:

- prawa autorskiego,
- otwartego dostępu,
- pozycjonowania publikacji naukowych,
- korzystania z zasobów elektronicznych, w tym szczególnie w zakresie obsługi narzędzi Repozytorium Instytucjonalnego KUL (ReKUL) oraz Platformy Czasopism KUL (CzasKUL)